

Park i vrtovi ovoga vlastelinskog imanja čuveni su sa svojih gajeva lovoričke naranača, koje je grof Vito de Gozze zasadio još u 17 vijeku. Tu ima i rijetkih biljaka, kao što su magnolije, najraznovrsnije kakteje, rijetke vrste paoma, grmovi papra, kamforni lovor i dr. i dva velika makljena (platane), kakvih nema nadijeleko. Sve to raste u slobodi, u ovomu blagoslovljenom podneblju, gdje u januaru cvatu ruže, hijacinti i ljubičice.

Zima je u Trstenom pravo proljeće. Kada je veliki potres 1667 godine srušio sjajni gotički dvorac, sagraden je nov ljetnikovac, koji i danas stoji. Natpis na jednom kamenu, koji je ugrađen u današnji ljetnikovac, kaže da je stari dvorac sagradio konte Ivo de Gozze 1502 godine. Veliki pjesnik Lord Byron pohodio je Trsteno kao gost grofice de Gozze, rođene Cologan-Valois. U starije doba stanovao je u Trstenom i slavni slikar Tizijan, kada je boravio u Dalmaciji, pa je ovdje stvorio sliku sv. Mihajla, te je za glavu i lice ovoga sveca uzeo kao model sina Pavla de Gozze. Demon, koji leži svladan pod nogama sv. Mihajla, ima lice jednoga neprijatelja porodice Gozze.

U Trsteno se može stići i morskim putem, čak se ovaj put može i preporučiti, jer pruža veoma lijepo vidike: na Šipan, Lopud i Koločep, a na sjeveru nad Zatonom na gorske glavice: Spasovo Brdo, Točilo i Birac. Iskrcavanje za Trsteno vrši se u njezinoj luci Serdupini.

POZDRAV DUBROVNIKU*)

Dvadeset sam ljeta proveo u Tebi!
Otkad samo dva sam od Tebe daleko,
Te mi ne sja Tvoje čisto nebo meko,
Vidim: srce mi Te pregorjelo ne bi!

Svud sa sobom nosim Tvoje bijele zore,
Sunčane Ti dane i zvjezdane noći;
Kamo god ja htio u svijet širok poći,
Znam: u duši Tvoje šumjeće mi more...

*) G. Jakov Carić našao se pobuden da ovu odu Dubrovniku spjeva naročito za ovu knjigu i urednik je sa zahvalom objavljuje.

Trsteno-Park Gozze

Versaljska česma

Fontaine en style

Versailles

Versailler Brunnen